

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

İLHAM ƏLİYEV: “BİZ BU BÖLGƏNİ - QARABAĞI CƏNNƏTƏ ÇEVİRƏCƏYİK QARABAĞ BİZİMDİR! QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva fevralın 14-də Füzuli, Zəngilan, Laçın və Cəbrayıl rayonlarında olublar.

Prezident İlham Əliyev Horadiz-Ağbənd dəmir yolu xəttinin təməlini qoymaq üçün Füzuli rayonuna gedib. Məlumat verilib ki, ümumi uzunluğu 100 kilometr olan bu dəmir yolu xəttinin strateji əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Çünki bu nəqliyyat infrastrukturunu Azərbaycan vətəndaşlarının azad olunmuş torpaqlara gediş-gəlişinin təminatında əhəmiyyətli rol oynayacaq və ən mühüm məsələ Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında birbaşa dəmir yolu nəqliyyat əlaqəsinin yaranmasına böyük töhfə verəcək.

Sonra Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Zəngilan rayonunun Üçüncü Ağalı kəndində olublar. Dövlətimizin başçısına Zəngilan rayonunun Üçüncü Ağalı kəndində icra olunacaq “ağıllı kənd” layihəsi barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, kənddə layihənin icrası əsasən 5 komponent üzrə aparılacaq. Onlar yaşayış, istehsal, sosial xidmətlər, “ağıllı kənd təsərrüfatı”, alternativ enerji sahələridir.

Daha sonra dövlətimizin başçısı, birinci xanım və qızları Leyla Laçın rayonuna yola düşüblər. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Göləbird kəndində Azərbaycan bayrağını qaldıraraq və çıxış edib. O, deyib:

“Bu gün mən azad edilmiş torpaqlara yenidən gəlmişəm. Bu gün bu torpaqlarda bir neçə tədbir keçirilir. Bu tədbirlərin məqsədi azad olunmuş torpaqları tezliklə bərpa etməkdir ki, insanlar buraya qayıtsınlar və bu torpaqlara həyat gəlsin. Bərpa işləri arasında elektrik enerjisi təchizatı, əlbəttə ki, xüsusi yer tutur. Bu məqsədlə müharibədən dərhal sonra ilk günlərdən biz bu işlərlə məşğul olmağa başlamışıq. İlk növbədə, Şuşa şəhərini elektrik enerjisi ilə təchiz etmək üçün əməli addımlara start verilmişdir və birinci mərhələ başa çatıb. “Azərişiq” artıq Şuşa şəhərinə elektrik xətlərini çəkib. Şuşa şəhərini dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin etmək və ondan sonra şəhərin inkişafını təmin etmək üçün “Azərenerji” Səhmdar Cəmiyyəti də Şuşa şəhərinə yüksək gərginlikli xətləri çəkir və Şuşa şəhərində elektrik yarımstansiyası inşa edir. Bu gün isə Laçın rayonunun cənub hissəsindəyik, Göləbird kəndinin ərazisində. Bu gün Göləbird kəndində Su Elektrik Stansiyasının açılışıdır. Laçın rayonu işğaldan azad olunanndan heç iki ay keçməmiş – ay yarımından sonra artıq burada Su Elektrik Stansiyası istismara verilir. Bu Su Elektrik Stansiyasının generasiya gücü 8 meqavatdır.

Kəlbəcər-Laçın zonasında su elektrik stansiyaları üçün təbii şərait çox əlverişlidir və vaxtilə burada bir çox stansiyalar olub. Mənfur düşmən də işğal dövründə bu stansiyalardan istifadə edib. Ancaq Ermənistan kapitulyasiyadan sonra 20 gün ərzində – dekabrın 1-nə qədər demək olar ki, bütün bu su elektrik stansiyalarını darmadağın edib, avadanlığı buradan çıxarıb, stansiyaların binalarını da dağıdıb. O cümlədən Göləbird Su Elektrik Stansiyası düşmən tərəfindən dağıdılmışdır. Ancaq verilən tapşırıqlarım qısa müddət ərzində yerinə yetirildi və bu gün biz 8 meqavat gücündə Göləbird Su Elektrik Stansiyasının açılışını qeyd edirik. Bu, azad edilmiş torpaqlarda istismara verilən birinci elektrik stansiyasıdır və bunun çox böyük əhəmiyyəti, böyük rəmzi mənası var. Biz qayıdırıq bu torpaqlara. Düşmən təkcə Laçın rayonu ərazisində 5 su elektrik stansiyasını dağıdıb. Onların hamısı

külək enerjisinin çox böyük potensialı var. Zəngilan, Cəbrayıl rayonlarında daha çox Günəş enerjisinin böyük potensialı var. Artıq ilkin tədqiqatlar aparılıb və beləliklə, biz enerji generasiya güclərimizi, ötürücü xətlərimizi yenidən quraraq Qarabağı “yaşıl enerji” zonasına çevirəcəyik. Mən bu proqramı elan edəndə bunu nəzərdə tuturdum və bu gün birinci layihə – bax, orada gördüyünüz Göləbird Su Elektrik Stansiyası artıq istismara verilir. Vətən müharibəsinin çoxşaxəli əhəmiyyəti bundan ibarətdir – biz həm doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad etdik, düşməni torpaqlarımızdan qovduq, həm də ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etdik. **Eyni zamanda, ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı strateji hədəflərə çatmaq üçün əməli addımlar ataraq önəmli sənədləri imzaladıq. Noyabrın 10-da imzalanmış Birgə Bəyanat, əlbəttə ki, Laçın, Kəlbəcər və Ağdam rayonunun**

Ermənistan arasında dəmir yolu bağlantısı olacaq. Türkiyə ilə Rusiya arasında dəmir yolu bağlantısı olacaq. Yəni, bütün bölgə ölkələri bundan ancaq xeyir görəcəklər. Onu da bildirməliyəm ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istismara verilməsi nəticəsində artıq Rusiya ilə Türkiyə arasında bu dəmir yolundan istifadə edərək yüklər daşınmağa başlamışdır. Bu, eyni zamanda, ona görə önəmlidir ki, bu gün də Ermənistanda revanşist qüvvələr baş qaldırmağa çalışır. Biz döyüş meydanında Qələbə qazandıq. Biz bu torpaqları vuruşaraq işğalçılardan azad etmişik. Ermənistanı məğlub edib məcbur etdik ki, noyabrın 10-da kapitulyasiya aktına imza atsın və Laçın, Kəlbəcər, Ağdam rayonlarını məcbur olub bizə qaytarsın. Əfsuslar olsun ki, Ermənistanın və onun bəzi xarici havadarlarının mövqeyi ondan ibarət idi ki, beş rayon Azərbaycana qaytarılsın,

rinə gedərək, dağlardan, dərələrdən keçərək uğurlu əməliyyat apara bilməmişik. Laçın rayonunun, bax, bu cənub hissəsi hərbi əməliyyat nəticəsində azad edilmişdir. Biz döyüş meydanında düşməni məğlub etdik və tarixi ədaləti bərpa etdik. Laçın rayonu Şuşadan sonra işğala məruz qalmış ikinci rayondur. Laçın rayonunun işğal altına düşməsi faktiki olaraq Ermənistanla Dağlıq Qarabağ arasında coğrafi bağlantı yaratmışdır. Halbuki sovet vaxtında bu bağlantı yox idi. 1992-ci il mayın 8-də Şuşanın işğalından 10 gün keçəndən sonra Laçın rayonu işğal altına düşdü. Bu, böyük faciə idi. Laçın rayonunu satanlar, Şuşanı satanlar eyni adamlardır. AXC-Müsavat mənfur cütliyi hakimiyyətə gəlmək üçün bu torpaqları düşməyə satıb. O vaxt hakimiyyəti yıxmaq üçün Bakıda mitinqlər təşkil edirdilər, çaxnaşma təşkil edirdilər, hakimiyyətə gəlmək üçün istənilən satqınlığa hazır idilər və bu satqınlığı etdilər. Şuşanı boşaltmışlar. Azərbaycan xalqı bunu heç vaxt unutmamalıdır, bu satqınları, bu xainləri, bu düşmənləri unutmamalıdır! Biz qaytarmışıq bu torpaqları, qayıtmışıq. Bax, durmuşam burada – Laçın rayonunda. Bu torpaqları düşməndən azad edən Müzəffər Ordunun Ali Baş Komandanı kimi Azərbaycan bayrağını qaldırmışam və bu bayrağın altında Azərbaycan xalqına doğma Laçın diyarından müraciət edirəm. Bizim Qələbəmiz tarixi Qələbədir. Biz tarixi ədaləti bərpa etdik. İndi isə bərpa işləri gedir və gedəcək. Mən demişəm, biz bu bölgəni - Qarabağı cənnətə çevirəcəyik. **Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!**

Prezident İlham Əliyev Həkəri çayı üzərində yerləşən 8 meqavat gücündə “Göləbird” Su Elektrik Stansiyasının açılışında iştirak edib.

Sonra dövlətimizin başçısı, birinci xanım və qızları Leyla Zəngilan rayonundakı Bəsitçay Dövlət Təbiət Qoruğunun ərazisinə gəliblər. Prezident İlham Əliyev deyib: - İşğaldan sonra mənfur düşmən çınarların böyük hissəsini kəsib, doğrayıb, talaıyb və yandırıb. Bu, erməni vandalizminin növbəti əlamətidir. Bu gün Bəsitçay təbiət qoruğunun bərpasına start verildi.

Sonra dövlətimizin başçısı İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Leyla Əliyeva Cəbrayıl rayonunun Soltanlı kəndinə yola düşüblər.

Prezident İlham Əliyev: Tapşırıq verilib tədbirlər görülsün ki, bu günə qədər suvarılmayan 100 min hektar torpaq sahələrinə su verilsin. Beləliklə, 6-7 rayonun kənd təsərrüfatı sahəsi daha sürətlə inkişaf edəcək, məhsuldarlıq artacaq, fermerlər, kəndlilər daha çox pul qazanacaqlar. Azad edilmiş torpaqlarda bitkililik, meyvəçilik, heyvandarlıq sürətlə in-

bərpa ediləcək. Kəlbəcər rayonunun ərazisində isə 12 su elektrik stansiyası yenidən qurulacaq. Beləliklə, yalnız Kəlbəcər və Laçın rayonlarında dağıdılmış və bərpa ediləcək stansiyaların generasiya gücü 120 meqavat olacaqdır. Əgər biz nəzərdə tutduğumuz digər layihələrə də nəzər salsaq görərik ki, bərpaolunan enerji növlərinin bu bölgədə çox böyük potensialı var. Onların arasında ən böyük potensiala “Xudafərin” və “Qız Qalası” su elektrik stansiyaları malik olacaqdır. Bu stansiyaların tikintisi ilə bağlı İran İslam Respublikası ilə razılığa gəlmişik.

Mən bəyan etmişdim ki, azad edilmiş torpaqlar “yaşıl enerji” zonası olacaq. Mən artıq xarici və yerli investorları dəvət etmişəm. Onu da bildirməliyəm ki, bütün əsas işləri dövlət olaraq biz özümüz görürük və görəcəyik. Bizim planlarımız bundan ibarətdir. Kəlbəcər və Laçın rayonlarında

qaytarılmasını təmin etdi, bir güllə atmadan biz bu torpaqlara qayıtdıq. Eyni zamanda, Azərbaycanın onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanla birləşməsi də məhz o Bəyanatda təsbit olunur. Həmçinin bu dəmir yolu infrastrukturunu Türkiyəyə qədər uzanacaq və beləliklə Azərbaycanı Türkiyə ilə birləşdirən ikinci dəmir yolu şəbəkəsi yaradılacaqdır.

Biz təklif etmişdik ki, bölgəmizin uzunmüddətli inkişafı, sabitliyin təmin edilməsi və müharibə risklərinin sıfıra endirilməsi üçün bölgədə nəqliyyat layihələrinin xüsusi rolu vardır və burada iştirak edən bütün ölkələr ancaq xeyir götürəcək, fayda götürəcək. Azərbaycan Naxçıvanla, Türkiyə ilə birləşir. Eyni zamanda, Rusiyadan Ermənistanla dəmir yolu xətti açıla bilər. Bu xətt yalnız Azərbaycan ərazisindən keçə bilər. Həmçinin Rusiya ilə İran arasında Naxçıvan ərazisi ilə dəmir yolu bağlantısı olacaq. İran ilə

Azərbaycan bununla kifayətlənsin və Dağlıq Qarabağa nə vaxtsa müstəqillik verilsin, Kəlbəcər və Laçın rayonları Ermənistanın əbədi nəzarəti altında qalsın. Mən bu təklifi rədd etdim. Həyat göstərdi ki, biz güclü iradə, cəsarət göstərərək istədiyimizə nail ola bildik. Laçın rayonunu qaytarmaq fikirləri belə yox idi onların. Biz gəldiyim yolla gələrək, yol boyunca yerləşən bütün rayonları, kəndləri, şəhərləri azad edərək, bax, buralara gəldik. Laçın rayonunun cənub hissəsini işğalçılardan azad etdik, Göləbird kəndini azad etdik. Burada Səfiyan və Türklər kəndləri yerləşir, onları da azad etdik və Laçın dəhlizinə nəzarət etmək üçün hərbi plasdarm yaratdıq və artıq Laçın dəhlizi atəşimiz altında idi. Faktiki olaraq bu istiqamətdən hərəkət edərək biz strateji əməliyyatlarımızı aparmışdıq. Eyni zamanda, əks tərəfdən - Xocavənd rayonundan Şuşa şəhə-

“CƏNUB QAZ DƏHLİZİNİN SONUNCU SEQMENTİ OLAN TAP LAYİHƏSİNİN YEKUNLAŞDIRILMASI TARİXİ NAILİYYƏTDİR”

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 11-də Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin videokonfrans formatında keçirilən VII iclasında deyib.

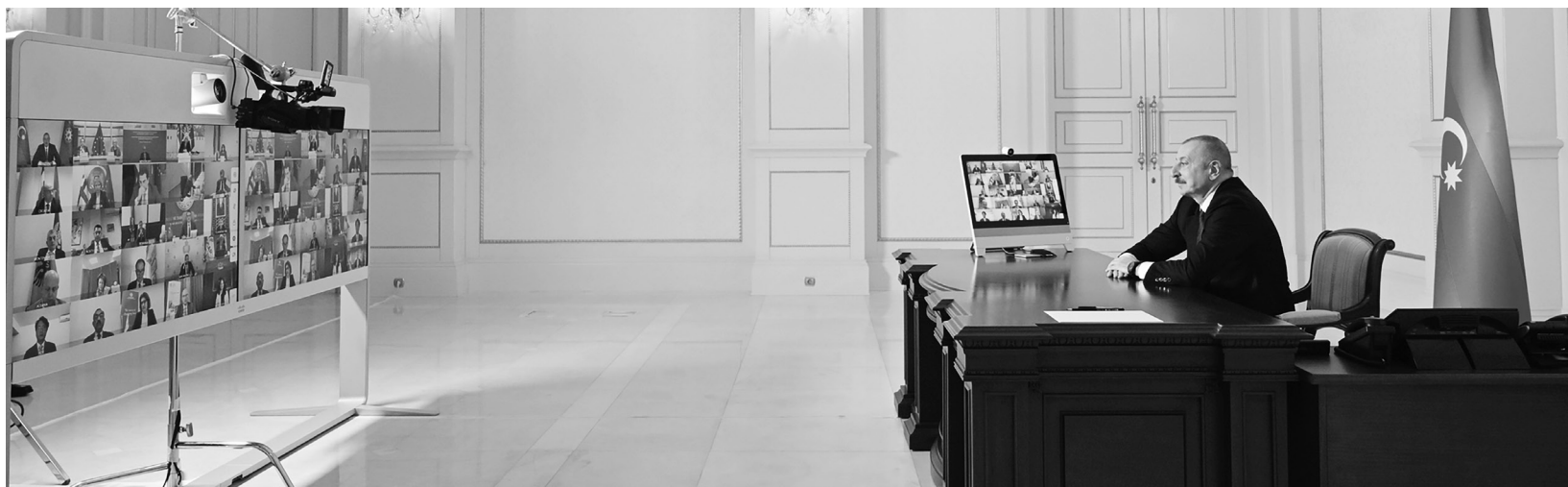
O, bildirib: - Şadam ki, bugünkü iclasda iştirak edən ölkələrin sayı əvvəlkindən artıqdır. Hazırda burada 18 ölkə, 19 şirkət və 5 aparıcı beynəlxalq maliyyə təsisatı iştirak edir. Biz vahid komanda olaraq çalışırıq və hesab edirəm ki, bu, bizim uğurumuzun başlıca səbəbidir.

Əlbəttə, əvvəlcə hər birimizi Cənub Qaz Dəhlizinin inşasının başa çatdırılması münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Ötən ilin sonuncu günü əlamətdar olmuşdur. Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu seqmenti olan TAP layihəsinin yekunlaşdırılması tarixi nailiyyətdir. Əminəm ki, bizim birgə fəaliyyətimiz davam edəcəkdir, çünki yeni plan və ideyalarımız var.

Mən bütün tərəfdaşlarımıza təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu nəhəng layihənin inşasında iştirak edən dövlətlər - Gürcüstan, Türkiyə, Bolqarıstan, Yunanıstan, Albaniya və İtaliya hökumətlərinə minnətdaram. Avropa Komissiyasına təşəkkür edirəm, çünki Azərbaycan və Avropa Komissiyası 10 il əvvəl Bakıda Cənub Qaz Dəhlizinə dair Birgə Bəyanat imzalamışdır. Bu 10 il ərzində biz Avropa Komissiyası ilə fəal şəkildə əməkdaşlıq etmişik və Azərbaycan və Avropa Komissiyası Məşvərət Şurasının həmsədrəlidir.

Mən ABŞ və Böyük Britaniya hökumətlərinə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Burada həqiqətən də bu nəhəng enerji layihəsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı vahid ideya ətrafında toplaşmış şirkətlərdən ibarət böyük bir qrup mövcuddur. Bu mənada mən Azərbaycan və BP arasında strateji tərəfdaşlığın əhəmiyyətini xüsusi vurğulamaq istəyirəm. BP bizim strateji tərəfdaşımızdır, 27 ildir ki, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən şirkətdir və qarşıda hələ neçə onilliklər ərzində əməkdaşlığımız var.

Buradan aparıcı beynəlxalq maliyyə təsisatlarına – Dünya Bankına, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankına, Asiya İnkişaf Bankına, Avropa İnvestisiya Bankına və Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankına təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu beş

böyük beynəlxalq maliyyə institutu layihədə iştirak etmiş və onun həyata keçirilməsinə mühüm töhfələr vermişdir.

Bu, bir daha onu nümayiş etdirir ki, komanda şəkildə aparılan iş yaxşı nəticə verir. Biz əhəmiyyətli irəliləyişə nail olmuşuq. Cənub Qaz Dəhlizi enerji təhlükəsizliyi və enerjinin şaxələndirilməsi layihəsidir.

Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinə nəzər saldıqda, onun bir çox parametrlər üzrə çox nadir olduğuunu görə bilərik. Onun uzunluğu 3500 kilometrdir və layihə 7 ölkəni birləşdirir. Həmin ölkələr arasında sıx əməkdaşlıq olmasa idi, onu reallaşdırmaq mümkün olmazdı. Boru xətti çox mürəkkəb coğrafi məkanlardan, hündürlüyü 2500 metr olan dağlardan, 100 kilometrədən artıq hissəsi isə Adriatik dənizinin dibindən keçir. Cənub Qaz Dəhlizi mövcud olan ən yüksək ekoloji standartlara cavab verir və bu, həmin layihənin planlaşdırılması və icrası zamanı bizim üçün başlıca şərt olmuşdur.

Layihənin dəyərinə gəldikdə, ilkin olaraq dəyər 44,6 milyard dollar məbləğində hesablanmışdı. Lakin səmərəli idarəçilik və düzgün planlaşdırma nəticəsində layihənin dəyəri 33 milyard dollara enmişdir. Bunun özü əhəmiyyətli bir nailiyyətdir. Çünki adətən tikinti layihələrinin icrası zamanı dəyər azalmır, əksinə, artır. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan layihəyə 10 milyard dollar həcmində əhəmiyyətli maliyyə töhfəsi vermişdir və biz Cənub Qaz Dəhlizinin həyata keçirilməsinin hər dörd seqmen-

tində - “Şahdəniz”, Cənubi Qafqaz boru kəməri, TANAP və TAP-da iştirak etmişik. Bunların hamısı bizim komanda şəkildə işləməyimizin təzahürüdür.

Bir daha 10 il əvvəl Bakıda Avropa Komissiyasının o zamankı prezidenti cənab Barrozu və mənim tərəfimdən imzalanmış Birgə Bəyanatın əhəmiyyətini vurğulamaq istərdim. Cənub Qaz Dəhlizinə dair Birgə Bəyanatın imzalanması həqiqətən də əlamətdar hadisə idi. Ancaq həmin bəyanatın imzalanması artıq əldə edilmiş irəliləyişə görə mümkün olmuşdur.

Bu gün keçmiş nəzər saldıqda götürük ki, bütün bu nailiyyətlər olmasa idi, bir-birimizi təbrik etdiyimiz bugünkü mərasim mümkün olmazdı. Azərbaycan gəldikdə, biz enerji resurslarımızı inkişaf etdirməyə davam edəcəyik. Hazırda kəşfiyyat və hasilat mərhələsində olan bir neçə yataqla bağlı çox ümidverici perspektivlər var. Xüsusilə 400 milyard kubmetr qaz ehtiyatına malik olan “Babək” yatağını qeyd edə bilərəm. “Abşeron” qaz-kondensat yatağının 350 milyard kubmetr ehtiyatı var və ümid edirəm ki, orada hasilat gələn il başlayacaqdır. Digəri isə “Ümid” yatağıdır ki, orada ən azı 200 milyard kubmetr təbii qaz ehtiyatı mövcuddur. Bunlar təsdiqlənmiş ehtiyata malik olan yataqlardır ki, onlar Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus sektorunda qaz hasilatına töhfə verəcəkdir. Birgə planlarımıza gəldikdə, əminəm ki, bu gün siz İonik-Adriatik boru kəmərinə dair məsələləri müzakirə edəcəksiniz. Biz Qərbi Balkan ölkələri ilə anlaşma memorandumlarını artıq imzalamışıq.

İonik-Adriatik boru kəməri həyata keçirildikdən sonra biz təchizat marşrutlarımızı şaxələndirmək imkanı əldə edəcəyik və Qərbi Balkan dövlətləri üçün də yeni imkanlar yaradacağıq.

Şaxələndirmə haqqında danışarkən qeyd etməliyik ki, bizim layihə yalnız marşrutların deyil, həm də mənbələrin şaxələndirilməsindən ibarətdir. Azərbaycan qazı Avropa üçün yeni, etibarlı və uzunmüddətli mənbədir. Çünki bizim təsdiqlənmiş təbii qaz ehtiyatımız 2,6 trilyon kubmetr təşkil edir və yeni məlumatlara görə bu həcm daha da artıq ola bilər.

Sizlərə daha bir vacib tədbirlə bağlı məlumat vermək istərdim. Bu da Azərbaycan və Türkmənistan arasında “Dostluq” yatağına dair Anlaşma Memorandumunun imzalanmasıdır. Bu yataq azərbaycanlı geoloq və neftçilər tərəfindən sovet dövründə kəşf edilmişdir. Yəni, kəşf edilmiş yataqdır. Bu yatağın işlənilməsinə dair baza prinsiplərinin hazırlanması üçün çox vaxt tələb edildi və biz onu “Dostluq” adlandırdıq. Bu, Xəzər hövzəsində çox əlamətdar hadisədir. Bu ilin yanvar ayında həmin memorandum imzalandı və əminəm ki, tezliklə biz bütün şərtləri razılaşdıraraq yekun müqaviləni imzalayacağıq.

Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan artıq Xəzər dənizinin şərqi sahilində olan enerji ehtiyatlarının nəqli üçün etibarlı tranzit ölkəyə çevrilib.

Diqqətinizə çatdırmaq istədiyim digər bir məqam, bizim bərpa edilən enerjiyə dair planlarımızla bağlıdır. Biz hazırda dünyanın aparıcı enerji şirkətləri ilə danışıqlar

mərhələsindəyik. Biz artıq onların ikisi ilə inşaat üçün zəruri sənədləri imzalamışıq. Bunların biri günəş, digəri isə külək enerjisi stansiyalarıdır ki, onların toplam gücü 440 meqavatdır. Bu layihələr 100 faiz xarici sərmayə hesabına icra olunacaq. Azərbaycanın sərmayə mühiti olduqca müsbətdir. Dünya Bankının hesabatına görə, Azərbaycanın biznes fəaliyyəti üçün imkanlar baxımından 30 aparıcı dövlət sırasındadır. Bərpa olunan enerji sahəsinə sərmayələrin cəlb edilməsi bizim bərpa olunan enerji mənbələrinə dair strategiyamıza və potensialımıza uyğundur.

Daha bir layihə bütün azad olunmuş ərazilərdə “ağıllı şəhərlər”in yaradılmasıdır ki, bununla bağlı da hazırlıq işləri gedir. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin Ermənistan tərəfindən darmadağın edilməsini nəzərə alsaq, bu, böyük bir çağırışdır, lakin biz bunun öhdəsindən qısa müddət ərzində gəlmək və keçmiş köçkünlərimizi doğma torpaqlarına qaytarmaq məsələsinə sadıq. Bununla da ölkənin imkanlarını, əzmini və gələcəyə baxışını nümayiş etdirmək niyyətindəyik.

Hesab edirəm ki, böyük neft və qaz potensialına sahib, xam neft və neft məhsullarının, təbii qaz və elektrik enerjisi ixracatçısı olan Azərbaycan böyük məsuliyyət nümayiş etdirməli və “yaşıl enerji”yə fəal şəkildə sərmayə yatırmalıdır. Biz məhz bununla məşğuluq. Artıq dediyim kimi, Cənub Qaz Dəhlizinin başa çatdırılmasını qeyd etdiyimiz bir vaxtda biz gələcəyə baxmalı, yeni plan və ideyalar üzərində işləməliyik. Ümid edirəm ki, pandemiya bitdikdən sonra biz yenidən Bakıda görüşə biləcəyik, çünki Bakı ənənəvi olaraq Məşvərət Şurasının toplantılarının keçirildiyi şəhərdir.

İclasda Azərbaycan Respublikası Energetika Naziri Pərviz Şahbazov, Avropa Komissiyasının enerji məsələləri üzrə komissarı xanım Kadri Simson, Avropa Komissiyasının qonşuluq siyasəti və genişlənmə danışıqları üzrə komissarı Oliver Varhelyi çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, iclasda dünyanın 5 aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumunun və 18 aparıcı şirkətinin rəhbərləri də iştirak ediblər.

“AZƏRBAYCAN 1918-Cİ İLDƏ QADINLARA SEÇMƏK VƏ SEÇİLMƏK HÜQUQUNU VERƏN İLK ÖLKƏLƏRDƏN BİRİ OLARAQ TARİXƏ DÜŞMÜŞDÜR”

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva ICESCO tərəfindən elan olunan “Qadınlar ili” çərçivəsində “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq Günü münasibətilə fevralın 11-də videokonfrans formatında tədbirdə çıxış edərkən deyib. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva bildirib: - Mən İslam mədəni irsinin qorunması və müsəlman dünyasında təhsil və elmin təşviqi ilə bağlı İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatının nəçib missiyasını təqdir edir və Azərbaycan ilə ICESCO arasında məhsuldar əməkdaşlığı minnətdarlıqla qeyd edirəm. BMT Baş Assambleyasının qəbul etdiyi, 11 fevral tarixini “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq Günü elan edən qətnaməyə uyğun olaraq, bugünkü müzakirə mövzusunə Baş direktor tərəfindən diqqətin yönəldilməsini alqışlayıram.

Əziz dostlar, qlobal çağırışlara cavab vermək üçün elm, texnologiya və innovasiya zərurətə çevrilib. Elm və gender bərabərliyi “Davamlı İnkişaf” üzrə 2030 Gündəliyi” daxil olmaqla, beynəlxalq inkişaf məqsədlərinə nail olunması üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

ICESCO-nu 2021-ci ili “Qadınlar ili” elan etməsi ilə bağlı təşəbbüsünə görə təbrik etmək istəyirəm. Mən yalnız onunla fəxr etmirəm ki, dünyada

ilk dəfə, - bir əsrdən öncə, - sənaye üsulu ilə neft quyusunun qazıldığı, Şərqdə ilk operanın açıldığı və ən vacib olan, müsəlman dünyasında ilk demokratik respublikanın yaranmasına görə tanınan ölkədənəm. Azərbaycan həm də 1918-ci ildə qadınlara seçmək və seçilmək hüququnu verən ilk ölkələrdən biri olaraq tarixə düşmüşdür. Qızların təhsilinə gəldikdə isə, müsəlman Şərqində ilk dünyəvi qızlar məktəbi azərbaycanlı xeyriyyəçi Zeynalabdin Tağıyev tərəfindən 1901-ci ildə mənim doğduğum Bakı şəhərində yaradılmışdır.

Bu gün Azərbaycanda savadlılıq səviyyəsi 100 faizə yaxındır. Qadınlar ölkəmizdə ali təhsil ocaqlarında magistrlərin 54 faizini, fəlsəfə doktorlarının 51 faizini, elmlər doktoru dərəcəsinə malik olanların 46 faizini və elmi tədqiqatçıların 56 faizini təşkil edir. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının ümumi kollektivinin 59 faizi qadınlardan ibarətdir.

Xanumlar və cənablar, razılaşaq ki, elm, texnologiya və innovasiya dünyada cəmiyyətlərin sosial-iqtisadi inkişafının aparıcı qüvvəsidir. Biz qadınlar və qızların sabahın əmək bazarına lazımı bacarıqlara yiyələnmələri üçün innovativ maliyyə mexanizmləri yaratmalıyıq. Azərbaycan bu mənada öz töhfəsini verməyə hazırdır.

18-24 fevral 2021-ci il

“VƏTƏN MÜHARİBƏSİNDƏN SONRA İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLƏRİN AZƏRBAYCAN İQTİSADİYYATINA İNTEQRASIYASI: KONSEPTUAL BAXIŞ”

İşğaldan azad olunmuş Qarabağ torpağında həyatın, iqtisadiyyatın yenidən qurulmasında əsas hədəf problemə vahid konsepsiya əsasında yanaşılmasıdır. Kəndlərin, şəhərlərin bərpasından tutmuş, idarəetməyə qədər bütün məsələlər elə həll olunmalıdır ki, sonradan nəyisə dəyişmək zərurəti yaranmasın. Bu məqsədlə respublikanın tanınmış iqtisadçı alimləri Azərbaycan Respublikası Odlar Yurdu Universiteti və Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqının təşkilatçılığı ilə keçirilən “Vətən müharibəsindən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərin Azərbaycan iqtisadiyyatına integrasiyası: konseptual baxış” mövzusunda onlayn formatda respublika elmi-praktik konfransında bu və digər mühüm məsələləri müzakirə etdilər.

Konfrans giriş sözü ilə açan Odlar Yurdu Universitetinin rektoru f.r.e.d, professor Əhməd Vəliyev ilk növbədə konfrans iştirakçılarını salamlamış, xalqımızın Vətən müharibəsində qazandığı böyük qələbə münasibətilə bütün konfrans iştirakçılarını təbrik etmiş, bu tədbirdə səsləndiriləcək ideyaların yaxın gələcəkdə işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda həyatın, iqtisadiyyatın yenidən qurulmasına öz töhfəsini verəcəyini əminliklə vurğulamışdır.

Plenar iclasın moderatoru, i.e.d., professor Elşad Məmmədov konfransın keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışaraq demişdir ki, əsas məqsəd işğaldan azad olunmuş bölgələrin və ümumilikdə milli iqtisadiyyatımızın dayanıqlı və davamlı inkişafının təmin olunması üçün elm ictimaiyyətinin bir konseptual baxışının ortaya qoyulmasıdır. “İnanıq ki, ölkənin aidiyyəti icra strukturları və qanunverici orqanları öz qərarlarında həm işğaldan azad olunmuş ərazilərdə, həm də bütünlüklə ölkədə iqtisadiyyatın inkişafında bizim hazırladığımız təklif və tövsiyələrdən istifadə edə biləcəklər”, - deyərək o qeyd etmişdir.

Konfransda çıxış edən akademik, millət vəkili, Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqının sədri Ziyad Səmədzadə Qarabağ məkanında sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətlərindən danışmış, qeyd etmişdir ki, bu ərazilərin zəngin torpaq fondu, təbii sərvətləri, əlverişli iqlim şəraiti, təbii resursları, əmək ehtiyatları burada iqtisadiyyatın bir çox sahələrinin inkişafı üçün potensial imkanlar açıdır. Bu ərazilərdə ənənəvi enerji sahələrinin bərpa

edilməsi və yenidən qurulması ilə yanaşı, alternativ enerji mənbələrindən də (külək, günəş) istifadə imkanları genişdir. Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, yaxın 10 ildə yaşıl enerjiyədən istifadə ümumi enerjiyədən istifadənin 30-40%-ni təşkil edə bilər. Bu ərazilərdə iqtisadiyyatın bərpasına diqqətlə yanaşılmalı, yenidən qurulma zamanı hər bir bölgənin profili nəzərə alınmalı, buna uyğun ixtisaslaşma aparılmalıdır. Həmçinin əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə və məşğulluğu təmin etmək üçün əmək-tutumlu sahələrin yaradılması da nəzərdə qəçmamalıdır.

AMEA-nın Torpaqşünaslıq və Aqrarkimya İnstitutunun direktoru, akademik Qərib Məmmədov rəhbərlik etdiyi qurum tərəfindən işğaldan azad olunmuş ərazilərin torpaq və onun ekoloji qiymətləndirilməsinin interaktiv xarakterlərinin tərtib edildiyini bildirmişdir. O, qeyd etmişdir ki, işğaldan əvvəl münbit, məhsuldar torpaq fonduna malik olan bu ərazilərdə erməni işğalçıları terror törətmiş, meşələri, nadir ağacları yandırmış, su hövzələrini çirkəndirmiş, su anbarlarını blokada edərək, bir

çox sahələrdə torpaqları susuz qoymuşdur. Bütün bu vandalizmin torpaqların gələcək məhsuldarlığına təsirlərini aradan qaldırmaq üçün zərər qiymətləndirilməli, müvafiq tədbirlər görülməlidir.

“Ümumilikdə azad olunmuş ərazilərimizin bərpası və yenidən qurulması çox çətin və çox maliyyətutumlu işdir”. Bu sözləri **AMEA-nın iqtisadiyyat institutunun Postkonflikt Ərazilərin Bərpası Elmi Mərkəzinin rəhbəri, AMEA-nın müxbir üzvü, i.e.d., professor Akif Musayev** işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa mərhələləri və xərclərin optimallaşdırılması məsələlərini şərh edərkən bildirmişdir. O, qeyd etmişdir ki, şəhər, kənd, qəsəbələrin yeri və memarlıq üslubu diqqətlə müəyyən edilməlidir ki, həm sakinlərin yerləşdirilməsi, həm də görünüş baxımından millilik və müasirliyin vəhdəti qoruna bilsin. Eləcə də məskunlaşma məsələləri ilə bağlı xüsusi planlaşdırma tərtib edilməli, yaşayış, infrastrukturun qurulması üçün daha əlverişli ərazilərin seçimi məqsəduyğun hesab edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Auditorlar palatasının sədri, i.e.d., professor Vahid Novruzov işğaldan azad edilmiş

ərazilərin bərpa edilməsi prosesində şəffaflığın təmin edilməsi məsələlərinə toxunmuşdur. O qeyd etmişdir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 yanvar 2021-ci il tarixli Fərmanına əsasən yaradılmış “Qarabağ Dirçəliş Fondu” Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində dayanıqlı məskunlaşma üçün müasir və layiqli həyatın təmin edilməsi, bütün sahələrdə abadlıq-quruculuq və təmir-bərpa işlərinin aparılması, habelə təhlükəsiz yaşayışın, səmərəli fəaliyyətin və rifahın davamlı artmasının dəstəklənməsi məqsədi daşıyır. Azad olunmuş ərazilərə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, ən optimal yol və vəsaitlərdən səmərəli istifadə ilə ərazilərin bərpasına nail olunması qarşısında duran məsuliyyətli vəzifələrdən biri hesab olunmalıdır.

UNEC-in “İqtisadiyyatın tənzimlənməsi” kafedrasının müdiri, i.e.d., professor Məhiş Əhmədov işğaldan azad edilmiş ərazilərin sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının xüsusiyyətlərini qeyd edərkən demişdir ki, dövlət başçısının vurğuladığı kimi, bu ərazilərdə kənd təsərrüfatı, onun emal sahələrinin və əsasən turizm

potensialının mövcudluğunu nəzərə almaq əsas prioritet məsələdir. Bu sahələrin yenidən qurulması üçün potensial imkanlar kifayət qədər var. Qarşıda duran bərpa və quruculuq işləri hər birimizin üzərinə mühüm vəzifə və məsuliyyət qoyur.

Azərbaycan Dövlət Memarlıq və İnşaat Universitetinin “Biznesin iqtisadiyyatı və menecment” kafedrasının müdiri, i.e.d., professor Məhəbbət Məmmədov işğaldan azad edilmiş ərazilərin post-konflikt dövründə bərpa və inkişafının təşkilatı və idarəetmə mexanizmlərindən danışaraq qeyd etmişdir ki, bu məsələlərin həllində dünya ölkələrinin təcrübəsindən də yararlanmaq faydalı ola bilər. İqtisadiyyatın təşkili və idarələnməsi proseslərində münasibə problemi yaşamış bir sıra ölkələrin təcrübəsinin nəzərə alınması məqsəduyğundur.

Bakı Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat kafedrasının müdiri əvəzi, i.e.d., professor, Vahid Abbasov işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aqrar sahənin inkişaf prioritetlərindən danışaraq qeyd etmişdir ki, burada kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi üçün perspektiv imkanlar mövcuddur. Ərazinin təbii xüsusiyyətləri və coğrafi quruluşu əvvəllər olduğu kimi, gələcəkdə də kənd təsərrüfatının ixtisaslaşmasını tələb edir. Kənd təsərrüfatının bir sıra sahələrinin - üzümçülük, taxılçılıq, pambıqçılıq, baramaçılıqın, eləcə də heyvandarlığın əvələri inkişaf ənənələrini gələcəkdə də davam etdirmək buraya həyatın qaydışına bilavasitə kömək edəcək.

“İqtisadiyyat” qəzetinin baş redaktoru, i.f.d. Aytən Səmədzadə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində təbii inkişaf amillərinin rolundan danışaraq qeyd etmişdir ki, bu ərazilər mürəkkəb dağ relyefinə malik olub, təbii otlaqlar, yaylaqlar, örüş sahələri ilə zəngindir. İşğaldan əvvəlki dövrlərdə aparılmış hesablamalar burada əkinçilik və heyvandarlığın inkişafı üçün böyük potensial imkanların olduğunu göstərirdi. İnanıq ki, 30 ilə yaxın müddətdə dağıdılmış təsərrüfatların bərpası, yenidən qurulması, bu regionda aqrar sahənin inkişafı ölkəmizin ərzaq balansını müsbət dinamika üzrə dəyişəcək, ərzaq təhlükəsizliyi daşqlarını daha da möhkəmləndirəcək. Konfrans öz işini bölmələrdə davam etdirmişdir.

“İqtisadiyyat” qəzeti

Kür çayı üzərində yeni avtomobil körpüsü inşa edilib

Respublika əhəmiyyətli Ucar-Zərdab-Ağcabədi avtomobil yolunun 50-ci kilometrində, Kür çayı üzərində inşa edilən yeni avtomobil körpüsü 4 aşırımlı olmaqla uzunluğu 175,4 metrdir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, Ucar-Zərdab-Ağcabədi avtomobil yolu Ucar şəhərinin girişindən başlayaraq, 70 kilometr sonra Ağcabədi şəhərinin cənubunda R18 Mingəçevir-Bəh-

rəmtəpə avtomobil yoluna birləşir. Yolun yenidən qurulması layihəsi üzrə mövcud yol oxu saxlanılmaqla yolun 3-cü texniki dərəcəli yol parametrlərindən 2-ci texniki dərəcəli yol parametrlərinə təkmilləşdirilməsi işləri aparılıb.

Ucar-Zərdab-Ağcabədi avtomobil yolu respublikamızın regionları, o cümlədən bu rayonların arasında iqtisadi əlaqələrin, nəqliyyat xərclərinin azaldılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə ilk su elektrik stansiyası işə salınıb

“Güləbird” Su Elektrik Stansiyası təxminən 7000 nəfər əhəlinin elektrik enerjisi ilə təminatında mühüm rol oynayacaq, Qubadlı rayonunun Xanlıq kəndini, Ləçin rayonunun cənub hissəsini və ərazidə yerləşən digər infrastruktur layihələrini elektrik enerjisi ilə təmin edəcək. Bu stansiya işə düşəndən sonra artıq burada generasiya gücləri yaranır və belə-

liklə, Həkkəri çayından səmərəli şəkildə istifadə olunacaq.

Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin tərkib hissəsi olan magistralın tikintisi davam etdirilir

“Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolunun “Yaşma bağları” yaşayış məntəqəsindən başlayan və 150 kilometr uzunluğunda olan 4 hərəkət zolaqlı yeni yol 1b texniki dərəcəyə uyğun olaraq inşa edilir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, layihədə tikinti işləri 5 hissə üzrə aparılır. Artıq ödənişli avtomagistralın Xızı rayonunun Yaşma və Giləzi qəsəbələri arasında yerləşən 30 kilometrlik 1-ci hissəsi üzrə tikinti işləri yekunlaşıb. Layihə üzrə 2 yol qovşağı, 1 yol ötürücüsü, 1 kanal körpüsü, 4 düzbucaqlı yeraltı avtomobil keçidi, 33 müxtəlif ölçülərdə düzbucaqlı və dairəvi beton boruların tikintisi, müxtəlif köçürülmə işləri yolun ayırıcı zolağında ümumilikdə cəmi 31 min poqonmetr beton baryerlərin tikintisi icra olunub. Hazırda tikinti işləri yeni magistralın 5-ci, Şabran rayonunun Gəndob kəndi və Qusar rayonunun Samur qəsəbəsi (Rusiya sərhədi) arasında yerləşən hissəsi üzrə sonuncu mərhələdə davam etdirilir. Bu hissədə isə yeni yol yatağı və əsasın tikintisi, süni qurğuların inşası işləri yekunlaşmaq üzrədir. Buna paralel olaraq, hazırda sözügedən hissədə asfalt-beton örtüyünün döşənməsi işləri də icra olunur. Yeni istiqamət üzrə inşa edilən və mövcud

magistral avtomobil yolundan 13 kilometr qısa olan sözügedən hissənin uzunluğu isə 58 kilometrdir.

Digər 62 kilometrlik 3 hissə üzrə isə hazırda torpaq yatağının və yol əsasının inşası, qovşaq, yol ötürücüsü, yeraltı keçid, suötürücü boruların tikintisi və müxtəlif köçürülmə işləri davam etdirilir. Ümumilikdə, sözügedən hissələrdə tikinti işlərinin növbəti ilin əvvəlinədək yekunlaşdırılması planlaşdırılır. Yeni inşa edilən 150 kilometrlik yolboyu ümumilikdə 39 qovşaq və yol ötürücü körpünün, 15 hidravlik və kanal körpüsünün, 41 kəndlərarası düzbucaqlı yeraltı keçidin, 514 müxtəlif diametrlərdə dairəvi beton suötürücünün və ehtiyat boruların, 43 düzbucaqlı suötürücü boruların, 20 avtomobil və mal-qara keçidinin tikintisi, həmçinin müxtəlif gərginlikli elektrik-rabitə xətlərinin, su,

beynəlxalq əhəmiyyətli qaz və neft xətlərinin köçürülməsi planlaşdırılır. Yola hər hansı maneənin çıxmasının qarşısını almaq məqsədilə körpü və birləşmələrin, alt keçid, suötürücü boruların, işıqlandırma işlərinin, ayırıcı zolaqda beton bardyurların quraşdırılması, ekoloji və ətraf mühitin qorunması tədbirlərinin görülməsi və yolun hər iki tərəfdən çəpərlənməsi nəzərdə tutulur. Yeni avtomobil yolunun tikilməsi nəqliyyat xidmətlərini daha da yaxşılaşdırmaqla yanaşı, bölgədə turizmin inkişafına təkan verəcək, dəhlizlə yük və sərnəşin daşımalarında əsas rol oynayaraq, tranzit yüklərin daha geniş cəlb olunmasına, yük həcmnin çoxalmasına və gəlirlərinin artmasına, ölkəmizin nəqliyyat infrastrukturunun inkişafına, yeni iş yerlərinin açılmasına və bir çox sosial problemlərin həllinə şərait yaradacaq.

Gürcüstan Azərbaycandan 151,777 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi idxal edib

Gürcüstan 2021-ci ilin yanvar ayında 10 868,1 min ABŞ dolları dəyərində elektrik enerjisi alıb. Bu da Gürcüstanın xarici ticarətindəki idxalın 1,8 faizinə bərabər olub.

Bu barədə Gürcüstan Elektrik Enerjisi Operatörü (ESKO) məlumat yayıb.

Bildirilir ki, Gürcüstan ötən ay ərzində elektrik enerjisini ən çox Azərbaycandan alıb. Yanvar ayında Azərbaycandan Gürcüstana 151,7779 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi ixrac olunub. Bu da Gürcüstanın 2020-ci ilin yanvar ayı ilə müqayisədə 1,9 dəfə və 96 faiz çoxdur. Azərbaycandan Gürcüstan ərazisindən keçməklə Türkiyəyə idxal olunan elektrik enerjisinin həcmi isə azalıb. Yanvar ayında Azərbaycandan Türkiyəyə 12,724 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi ötrülüb. Bu da 2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 51,8 faiz azdır.

“Star” NEZ ötən il 10,5 milyon ton xam neft emal edib

Pandemiyaya baxmayaraq, SOCAR-ın Türkiyədəki “Star” neft emalı zavodu (NEZ) keçən il 250 milyon dollardan çox kreditin geri ödənilməsinə nail olub.

SOCAR-dan bildirilib ki, Türkiyənin ən böyük birbaşa xarici investoru olan “SOCAR Turkey”-in töməmə müəssisəsi “Star” NEZ 2020-ci ildə qlobal pandemiya ilə bağlı məhdudiyyətlərə baxmayaraq, rekord göstəriciyə imza atıb. Emal gücü 10 milyon ton həcmində müəyyənləşdirilən “Star” istehsal planını artıraraq bu həcmi 10,5 milyon tona çatdırıb. 2020-ci ildə təxminən 10,3 mil-

yon tonluq satış həyata keçirən zavod bu həcmnin təxminən 70 faizini daxili bazara yönəldərək Türkiyə iqtisadiyyatına töhfə verib.

“SOCAR Turkey”-in Emal və Neft-Kimya bölməsinin rəhbəri Anar Məmmədov “Star” NEZ-in yüksək göstəricilərini şərh edərkən deyib: “Petkim”-in xammalı olan naftanın tədarükü ilə yanaşı, daxili bazarda həyata keçirdiyimiz satışlarla Türkiyənin cari kəsirinin azalmasına mühüm töhfə verdik. “Star” NEZ-də sahib olduğumuz qabaqcıl texnologiya, “Petkim”lə inteqrasiya, əlverişli rəqəmsal transforma-

siya modelimiz, səmərəli istehsal planı və optimallaşdırma prosesləri bu uğuru qazanmağımız üçün şərait yaratdı. Pandemiya səbəbindən təyyarə yanacağına tələbatın azalmasını nəzərə alaraq, potensialımızı sürətlə dizel yanacağına yönəldib fasiləsiz istehsala davam edə bildik. Xüsusilə, 2020-ci ilin ikinci yarısından etibarən 100 faizdən çox istehsal gücü ilə çalışaraq zavodumuzun xam neft emalı həcmi 10,5 milyon tona çatdırdıq. Bizə qürur verən bu yüksək göstəricilərə görə hər biri öz sahəsində məsuliyyətlə çalışan bütün həmkarlarıma təşəkkür edirəm”. 2020-ci ildə neft qiymətlərində azalmanın təsiri ilə emal gəlirlərinin də aşağı düşdüyünü sözlərinə əlavə edən A.Məmmədov bildirib: “6,3 milyard dollarlıq dəyəri ilə Türkiyədə real sektorun tək sahəyə yatırdığı ən böyük investisiya layihəsi olan “Star” NEZ bu çətin ildə 250 milyon dollardan çox kreditin geri ödənilməsinə nail olub”.

BP və tərəfdaşlarının Azərbaycandakı sosial layihələrə investisiyaları 90 milyon dolları ötüb

BP və tərəfdaşları bu vaxtdək Azərbaycanda sosial inkişaf proqramları vasitəsilə 90 milyon ABŞ dollarından çox sərmayə yatırıb. “BP Azerbaijan” şirkətindən bildirilib ki, ötən 28 il ərzində BP və tərəfdaşları çox sayda iri sosial investisiya layihələrinə dəstək verib. Bu layihələrə təhsil və potensialın yaradılması proqramları, yerli icmalarda bacarıq və qabiliyyətlərin yaradılması, icmaların sosial infrastrukturadan istifadə imkanının yaxşılaşdırılması, maliyyə vəsaitlərinə çıxışın təmin edilməsi və təlim vasitəsilə yerli müəssisələrə dəstək verilməsi, mədəni irs və idmanın inkişafına dəstək verilməsi və eləcə də hökumət qurumlarına texniki kömək göstərilməsi daxildir.

2020-ci ildə BP və onun idarə etdiyi birgə müəssisələrdəki tərəfdaşları Azərbaycanda

sosial investisiya layihələrinə 3,2 milyon dollardan çox vəsait xərcləyib. Bundan əlavə, 2020-ci ildə təkcə BP ölkədə müxtəlif sosial layihələr çərçivəsində 4,2 milyon dollardan çox sərmayə qoyub.

PAŞA Bank maliyyə xidmətlərini daha əlçatan edir

Ölkənin aparıcı korporativ bankı PAŞA Bank Mərkəzi Bank və Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının aşağı gəlirli əhali qrupunun bank xidmətlərindən səmərəli istifadəsinin təmin edilməsi istiqamətindəki “Baza bank xidmətləri paketi” layihəsinə qoşulub.

“Baza bank xidmətləri paketi” layihəsi çərçivəsində vətəndaşlar, milli valyutada hesab açma və bir sıra digər xidmətlərdən ödənişsiz olaraq yararlanırlar. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən işsiz və xüsusi karantin rejiminə görə gəlirini itirən qeyri-formal işləyən aztəminatlı şəxslərə ayrılmış 190 AZN

müavinəti PAŞA Bankdan alan vətəndaşlara debet kartları ödənişsiz surətdə təqdim olunacaq. Xatırladaq ki, Bank, daha öncə Bakıda və bölgələrdə məskunlaşmış aztəminatlı ailələrin özünüməşğulluğunun təmin olunmasına dəstək vermək məqsədilə onlara müxtəlif fəaliyyət sahələrində öz bizneslərini qurmaq üçün təmənnəsiz şəkildə lazımı avadanlıqlar təqdim edib. Beləliklə də, ölkədə “COVID-19” pandemiyasının mənfi təsirlərini azaltmağa yönələn dövlət proqramlarını dəstəkləyən PAŞA Bank, ümumilikdə 40-dan çox ailəyə dəstək göstərib.

Kənd təsərrüfatı sektoru ötən il 56 milyon manat güzəştli kredit götürüb

2020-ci ildə İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Sahibkarlığın İnkişafı Fondunun verdiyi 126,9 milyon manat güzəştli kreditin 56,5 milyon manatı yaxud 44,5%-i (824 layihə üzrə) kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına ayrılıb. Bu barədə Fonda istinadən xəbər verilir. Məlumatla görə, ötən il sənaye məhsullarının istehsalına və emalına (59 layihə) 47,3 milyon manat, kənd təsərrüfatı məhsullarının emalına (9 layihə) 5,9 milyon manat, infrastrukturaya (6 layihə) 1,6 milyon manat, turizmə (7 layihə) 0,7 milyon manat, digər sahələrə isə (3 layihə) 5 milyon manat güzəştli kredit verilib.

Avropa İttifaqı Azərbaycanda peyvəndləmənin dəstəklənməsi üçün vəsait ayırıb

Avropa İttifaqı və ÜST-ün Avropa Regional Ofisi Azərbaycanda COVID-19-la bağlı peyvəndləməni dəstəkləmək üçün birlikdə çalışacaq. ÜST-ün Azərbaycan nümayəndəliyindən bildirilib ki, Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən və ÜST tərəfindən həyata keçirilən layihə, COVID-19-la bağlı peyvəndləmənin bütün mərhələlərini əhatə edəcək və eyni zamanda, ölkənin immunizasiya sisteminin gücləndirilməsi üçün önəmli proqram rolunu oynayacaq. Layihə Avropa İttifaqının maliyyələşdirdiyi və ÜST-ün Avropa Regionundakı altı ölkədə COVID-19-la bağlı peyvəndləməyə hazırlıq,

peyvəndləmənin həyata keçirilməsi və monitorinqini dəstəkləmək məqsədilə irəli sürülmüş 40 milyon avro lüq təşəbbüs çərçivəsində ÜST tərəfindən əsas yerli tərəfdaşlar olan Səhiyyə Nazirliyi və TƏBİB-i dəstəkləmək üçün həyata keçiriləcək.

Avropa İttifaqının Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas bildirib ki, bu layihə Aİ-nin tərəfdaş ölkələr, o cümlədən Azərbaycanda peyvəndləmənin sürətlə aparılmasına yardımçı olacaq. TƏBİB-in Xəstəliklərin Profilaktikası və Kontrolu Şöbəsinin müdiri Yaqut Qarayeva bildirib ki, yanvar ayından başlayaraq Azərbaycanda COVID-19-a qarşı peyvəndləmə başlayıb. Onun sözlərinə görə, multiplatformalı yanaşmanı nəzərə alaraq Avropa İttifaqı və ÜST ilə kommunikasiya, peyvəndlərin logistikası və soyuq zəncir qaydası ilə saxlanılması istiqamətində həyata keçirilən əməkdaşlıq mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan xaricdən dərman alışını 38% azaldıb

Dövlət Statistika Komitəsinin hesabatına görə, bu azalma 38,5 faizdir. Qeyd edək ki, ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,3 faizi Rusiya, 14,6 faizi Türkiyə, 13,2 faizi Çin, 5,9 faizi isə ABŞ-ın payına düşür.

Azərbaycan Yaponiya ilə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılmasını müzakirə edib

Son illər ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılmasını nəzərdə tutan sazişlər şəbəkəsi əhəmiyyətli dərəcədə genişləniib. Azərbaycanın imzaladığı 55 sazişdən 54-ü artıq qüvvəyə minib, qalan 1 saziş isə müvafiq prosedurlar tamamlandıqdan sonra qüvvəyə minəcək. Dövlət Vergi Xidmətinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə bildirilib ki, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu, iqtisadi və ticarət əlaqələrinin sürətlə genişlənməsi mövcud sazişlər şəbəkəsinin daha da genişləndirilməsini və yeni tərəfdaşları əhatə etməsinə obyektiv zərurətə çevirir. İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidməti tərəfindən bu istiqamətdə sistemli iş aparılır.

Hazırda qüvvədə olan sazişlərdən biri - Azərbaycan Respublikası və Yaponiya Xarici İşlər Nazirlikləri arasında 2005-ci il mayın 30-da mübadilə olunmuş və Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 1 aprel tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş notalara müvafiq olaraq Yaponiya ilə SSRİ arasında ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında Konvensiyadır və Azərbaycan Respublikası və Yaponiya arasında ikitərəfli münasibətlərdə tətbiq edilir. Ölkələrimiz arasında yeni Konvensiyanın bağlanması həm Yaponiya, həm də Azərbaycan sərmayəçilərinə əlverişli şəraitin yaradılması və xarici iqtisadi fəaliyyətin təşviqi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edəcək.

18-24 fevral 2021-ci il

Есть хорошие примеры совместных белорусско-азербайджанских производств в Азербайджане

Об этом, в частности, сказал Президент Азербайджана Ильхам Алиев, принимая верительные грамоты новоназначенного чрезвычайного и полномочного посла Республики Беларусь в нашей стране Андрея Равкова.

«Основой являются дружественные отношения между нашими странами, которые уже на протяжении многих лет демонстрируют очень большой потенциал, хорошую динамику. Частые контакты на высшем уровне, взаимные визиты, конечно, дают большой импульс развитию наших отношений, и мы видим хорошие примеры сотрудничества. Это и в торговой сфере. Хотя, естественно, в связи с пандемией все страны наблюдают снижение валового внутреннего продукта и товарооборота. Но, тем не менее, я думаю, что после пандемии мы быстро восстановим упущенное. В целом, за последние годы до пандемии у нас наблюдалась очень активная динамика торгово-экономических отношений и

расширение ассортимента товаров, которые мы импортировали и экспортировали. Конечно, важным направлением сотрудничества является промышленная кооперация, хорошие примеры совместных белорусско-азербайджанских производств в Азербайджане. Уже даже выходим совместно на рынки третьих стран. Думаю, в этом направлении будут дополнительные шаги сделаны. Важной сферой является военно-техническое сотрудничество, которое на протяжении многих лет успешно ведется. Нарастивая потенциал военно-технического сотрудничества, мы в том числе сотрудничаем и в сфере высоких технологий. Уверен, что во время вашего пребывания в Азербайджане вы будете активно заниматься этими вопросами с тем, чтобы еще больше наращивать потенциал взаимодействия. И конечно, в рамках международных организаций мы будем и дальше поддерживать друг друга, как это было и в прошлом. Уверен, что такая многогранная

и многоплановая совместная деятельность будет и дальше способствовать сближению наших стран.

Вам я желаю успешной работы и приятного пребывания в Азербайджане», - сказал глава государства.

Требования к продуктам питания и пищевым добавкам на соответствие канонам ислама

Согласно статистическим данным, в настоящее время в мире проживает 1,56 млрд мусульман, их них – 51 млн живут в Европе, 870 млн – в Азии. Доля мусульман в от общей численности населения России составляет 14% или около 20 млн человек. Ежегодно численность мусульман возрастает на 1,8 %. В настоящее время многие мусульмане стараются соблюдать традиции и требования своей религии, в том числе и в еде. На прилавках появляются продукты, маркированные знаком ХАЛЯЛЬ. Сегодня такие продукты составляют 1/5 мирового рынка продуктов питания. Товарооборот халяль-продуктов ежегодно растет на 500 млн долл. Использование этих продуктов является не только необходимой потребностью верующих, но, и в какой-то степени, брендом.

Согласно терминологии «Халяль» – это исламский термин, в переводе с арабского означает «разрешенный». Следует отметить, что этот термин распространяется не только на продукты питания, но и на другие области жизнедеятельности человека – «все, что разрешено и допустимо в исламе». В пищевой промышленности требования халяль относятся к пищевым продуктам, которые разрешены к употреблению. Движущая сила халяля состоит в том, что продукты должны быть чистыми, полезными и естественными.

Существует также специальный термин Zabiha, который означает способ умерщвления животных. При этом по отношению к животному обязательно проявление гуманности. Животное для убоя необходимо аккуратно положить на землю, не травмируя его и не нанося увечий. Нож должен быть острым для того, чтобы не причинять животному боль. При убое животного одним движением лезвия ножа режут крупные шейные артерии, а также пищевод и трахею, оставляя неповрежденной нервную систему и спинной мозг. Животное не разделяется до тех пор, пока не будет полностью умерщвлено. Необходимо, чтобы как можно больше крови вытекло из его тела. При таком убое животного его мясо считается дозволенным (халяль). К запрещенным продуктам (харам), согласно Корану, относятся:

- **мясо свиньи;**
- **кровь;**
- **мертвечина;**
- **животное, при закалывании которого намеренно не произнесено слово «Бисмиллях», удушенное, забитое палками, издохшее при падении (с высоты), заколотое рогами, задранный хищником (если только не заколотое по предписаниям), заколотое на языческих жертвенниках;**
- **хищники;**

Профессор Амина Джабоева, заведующая кафедрой «Пищевая технология» Государственного Аграрного Университета Кабардина – Балкарии РФ

- **этанол, спиртосодержащие напитки, ингредиенты, содержащие алкоголь;**
- **наркотические вещества.**
Следует отметить, что в шариате существует правило «Аддааруураат тубийху альмахзуураат», когда при вынужденной необходимости запретное становится дозволенным. Доводом на это правило служит 173- ий аят суры аль-Бакъара. Всевышний Аллах сказал «Если же кто-либо вынужден съесть запретное, не проявляя послушания и не преступая пределы необходимого, то нет на нем греха. Воистину Аллах Прощающий, Милосердный». Возникают некоторые разногласия (ихтияф) по отношению определения ряда продуктов и пищевых добавок к дозволенным или запрещенным, в связи с чем, они попадают в разряд продуктов, по которым имеются разногласия среди ученых ислама (мухтальяф фийхи). Примером могут служить без позвоночные гидробионты (ракообразные, двусторчатые, головоногие, брюхоногие моллюски и др.), гиена, ингредиенты, полученные из сырья нехаляльного происхождения (н-р ферменты и эмульгаторы животного происхождения, молочные компоненты, кармин, желатин, глицерин, Е 120, Е 471, Е 472, Е 904, Е 913, Е 920 и Е 921-цистеин L- и его гидрохлориды – натриевая и калиевая соли, которые производятся из волос человека, шерсти животных и пера птицы). Ингредиенты животного происхождения

должны быть от дозволенных видов животных, убитых по законам ислама. Имеются различия в разных исламских странах в отношении некоторых пищевых добавок, например, краситель кармин, получаемый из насекомых (кошениль), считается халяль в Индонезии, но харам в Саудовской Аравии. По мнению некоторых ученых, если в состав пищевого продукта входит желатин, то необходимо знать его происхождение. Если происхождение неизвестно, то продукт, содержащий желатин, может являться сомнительным. Та же история и с глицерином, эмульгаторами, в том числе моно- и олигоглицеридами жирных кислот, которые могут быть получены промышленным способом из растительных масел, говяжьего жира или свиного сала. Возможность употребления молочных продуктов зависит от природы ферментов, которые могут быть животного, растительного или микробного происхождения.

Для того чтобы определить возможность применения пищевых добавок, разрешенных в Российской Федерации для производства пищевых продуктов, при производстве халяльной пищевой продукции рекомендуется использовать «Справочник мусульманина. Пищевые добавки». Пользоваться справочником легко: зеленым цветом в нем выделены разрешенные (халяль) добавки; синим – по отношению к которым у ученых возникают разногласия; красным – запретные (харам).

Во избежание перекрестной контаминации необходимо исключить контакт халяльных продуктов с продуктами, отнесенными к харам. Устойчивая тенденция ежегодного роста производства и потребления халяльной продукции в России определила необходимость проведения работ по ее сертификации. В настоящее время со стороны потребителей предъявляются требования полного соблюдения канонов ислама от поставок сырья до изготовления готовой продукции, ее хранения и реализации. Первопроходцем в области сертификации продукции Халяль в Российской Федерации явилась республика Татарстан. Здесь продукцию Халяль впервые начали сертифицировать в 2005г. Комитетом по стандартам ХАЛЯЛЬ Духовного управления мусульман республики Татарстан совместно с ЗАО РСМЦ «Тест-Татарстан» были разработаны «Общие требования по соблюдению мусульманского канона для выработки продукции с маркировкой «Халяль» и «Основные требования по соблюдению мусульманского канона для выработки пищевой продукции с маркировкой Халяль».

В 2009 году была зарегистрирована система добровольной сертификации продукции и услуг на соответствие канонам ислама - система ХАЛЯЛЬ.

Производство продуктов Халяль проводится в строгом соответствии с требованиями нормативной документации (национальных, международных и межгосударственных стандартов), технической документации (технических условий, технологических инструкций, стандартов организаций, технологических, технико-технологических карт и др.) на изготавливаемые виды продукции, действующие на территории Российской Федерации и утвержденные в установленном законодательством Российской Федерации порядке.

При разработке требований для продукции ХАЛЯЛЬ, процедура сертификации максимально облегчена. Если на данную продукцию имеется сертификат соответствия, то на продукцию ХАЛЯЛЬ он только переоформляется на основании свидетельства и акта проверки производства Комитетом по стандартам ХАЛЯЛЬ. Если же сертификат соответствия не был получен, то процедура сертификации проводится полностью. Перед началом освоения продукции, маркированной ХАЛЯЛЬ, предприятие обращается в комитет по стандартам ХАЛЯЛЬ ДУМ.

Представители Комитета совместно со специалистами Центра сертификации проверяют предприятие на соответствие соблюдения Канонов Ислама и национальных мусульманских традиций, заложенных в системе ХАЛЯЛЬ.

Этот этап включает анализ документации на сырье и готовую продукцию; анализ процессов (блок-схемы, план ХАССП, рабочие программы), наличие у производителя систем менеджмента качества и безопасности пищевой продукции и сертификатов соответствия НАССР, ISO 22000, FSSC 22000, BRC.

Проводится оценка санитарно-гигиенического состояния производства. При соблюдении изготовителем данных требований, предприятию выдается акт проверки производства и свидетельство о постановке деятельности на контроль комитета по стандартам ХАЛЯЛЬ при ДУМ. Только после получения добровольного сертификата продукция системы ХАЛЯЛЬ предприятие имеет право маркировать свою продукцию знаком «ХАЛЯЛЬ» установленной формы. Сертификат «Халяль» может быть выдан на партию продукции или же на серийный выпуск продукции сроком на 1 год. Каждый год сертификат обновляется. Сертификат «Халяль» подтверждает соответствие продукции требованиям ислама, и дает право изготовителю наносить на упаковку соответствующий логотип.

“Pəncə Qartal-2” antiterror əməliyyatında mülki əhalinin təhlükəsizliyi diqqətdə saxlanılır

Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin İraqın şimalındakı Qara bölgəsində həyata keçirdiyi “Pəncə Qartal-2” antiterror əməliyyatı zamanı ordu birləşmələri PKK-ya məxsus mağaraya daxil olarkən ancaq gözyaşardıcı qazdan istifadə edib. Əməliyyat zamanı bir neçəsi axtarışda

olan 51 terrorçu məhv edilib, ikisi sağ ələ keçirilib.

Bu fikirləri Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar Türkiyə Böyük Millət Məclisində əməliyyatla bağlı hesabatı təqdim edərkən deyib. Nazir diqqətə çatdırıb ki, dostlarımız və müttəfiqlərimizlə koordinasiya edilən antiterror əməliyyatında terrorçuların hədəfləri dəqiq seçilib, hərəkətin planlaşdırılması və icrası zamanı mülki əhalinin həyatının və mülkiyyətinin təhlükəsizliyinə diqqət artırılıb. Parlamentin iclasında Daxili İşlər naziri Süleyman Soyulu da çıxış edib.

Qeyd edək ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin PKK terror təşkilatına qarşı İraqın şimalında keçirdiyi “Pəncə-Qartal 2” antiterror əməliyyatı nəticəsində terrorçulara məxsus mağarada 13 nəfər Türkiyə vətəndaşının cəsədi aşkarlanıb.

“Nikkei”: Dünyanın aparıcı şirkətlərinin mənfəəti 14% artıb

Ötən ilin son rübündə dünyanın aparıcı şirkətlərinin xalis mənfəəti əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən əhəmiyyətli dərəcədə artıb

ki, bu da dünya iqtisadiyyatının vəziyyətinin yaxşılaşdığını göstərir.

Bu barədə Yaponiyanın aparıcı işgüzar qəzeti “Nikkei” ekspertlərinin hesablamalarına istinadla məlumat yayıb.

Məlumatla görə, keçən ilin oktyabr-dekabr aylarında dünyanın 10,2 mindən çox aparıcı şirkətinin xalis mənfəəti 712,7 milyard ABŞ dolları təşkil edib. Bu, 2019-cu ilin son rübünün nəticəsi, yəni yeni növ koronavirusun dünya iqtisadiyyatına təsirinin əhəmiyyətsiz olduğu dövr ilə müqayisədə 14 faiz bəndi çoxdur.

“Nikkei” qeyd edir ki, sənayedə və ticarət sahələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərdə bu artım daha çox hiss olunur, ancaq ictimai işə və hava nəqliyyatı sahələrinin şirkətləri hələ də eniş dövrünü yaşayır.

Çin ABŞ-a nadir elementlərin ixracını məhdudlaşdırmaq istəyir

Çin ABŞ-a nadir elementlərin ixracını məhdudlaşdırmaq istəyir. Bu nadir elementlər F-35 kimi layihələrdə istifadə edilir.

Çin Sənaye və Məlumat Texnologiyaları Nazirliyi ötən ay 17 nadir mineralın istehsal və ixracına dair qanun layihəsi hazırlayıb. Söz mövzusu mineralarda Çin global istehsalın 80%-ini təmin edir.

Bir Çin rəsmisi, “Hökumət, Çinin ixrac məhdudiyyətini tətbiqi vəziyyətində ABŞ-ın F-35 istehsalında problem

yararıb-yaranmayacağını bildirmək istəyir. Pekin rəhbərliyi, məhdudlaşdırma vəziyyətinə ABŞ-ın nə qədər tez alternativ tədarük təmin edə biləcəyini də araşdırır”, - deyib. Lockheed Martin-in idarə etdiyi F-35 layihəsinin, təy-yarənin elektrik sistemləri və maqnitli hissələri üçün nadir minerallara ehtiyacı var. Bir ABŞ Konqresinin araşdırma hesabatına görə, bir F-35 təy-yarəsinin istehsalı üçün 417 kilo nadir mineral tələb olunur.

Tramp yenidən ABŞ-ın aktiv siyasi həyatına qayıdır

ABŞ-ın keçmiş prezidenti Donald Tramp ölkənin siyasi həyatında iştirakını bərpa etmək niyyətindədir.

Bu barədə “Associated Press” məlumat yayıb.

Qeyd edilib ki, Tramp yenidən mətbuatla işləmək, mü-sahibələr verməyə hazırlaşır. “O, prezidentlikdən sonra öz gücünü bərpa etməyin yollarını axtarır. Trampın dostları və müttəfiqləri bir neçə həftəlik sükutdan sonra onun yenidən yaxın KİV-lərə müsahi-

bələr verəcəyini gözləyirlər”, - deyər məlumatda bildirilib.

Eyni zamanda, Tramp siyasi məsləhətcilərlə respublikaçıların 2022-ci ildə keçiriləcək aralıq seçkilərdə Nümayəndələr Palatası və Senatda çoxluğu əldə etməyə kömək göstərmək imkanlarını müzakirə edib.

Trampın köməkçisi Ceyson Miller isə deyib ki, önümüz-dəki günlərdə onun haqqında daha çox şey eşidəcəksiniz. Azvision.az xatırladır ki, ötən şənbə Tramp-la danışan nüfuzlu ABŞ senatoru Lindsai Qrem (Cənubi Karolinadan olan respublikaçı) keçmiş prezidentin Respublikaçılar partiyasını yenidən qurmağa hazır olduğunu diqqətə çatdırmışdı.

Misin qiyməti 9 ilin ən yüksək səviyyəsinə çatıb

Mis qiymətləri koronavirus peyvəndinin inkişaf etdirilməsinin global iqtisadi inkişafı dəstəkləyəcəyi nikbinliyi ilə yüksəlməkdə davam edir.

Bazarlarda mis kəsiri narahatlıqları və güclü tələb, mis qiymətlərinin 2012-dən bəri ən yüksək səviyyəyə qalxmasına səbəb olub, eyni zamanda, koronavirus peyvəndinin inkişaf etdirilməsinin global inkişafı və istehlakı dəstəkləyəcəyi nikbinliyindən də dəstək alır.

Misin qiyməti London Metal Birjasında 0,9% artımla tonu 8406 dollar olaraq 2012-dən bəri ən yüksək səviyyəyə çatıb. Nikel və alüminium qiymətləri də yüksəlib.

Yaponiya iqtisadiyyatında tarixi azalma

Yaponiya iqtisadiyyatı 2020-ci ildə əvvəlki ilə nisbətə 4,8% kiçilərək, tarixinin ikinci böyük azalmasını yaşayıb. Məlumatla görə, Yaponiyanın ümumi daxili məhsulu (ÜDM) 2009-dan bəri ilk dəfə azalıb.

2008 maliyyə böhranından sonra ÜDM 2009-da 5,7% azalmışdı. Bu nisbət 1955-dən bəri ən böyük azalma idi. 2020-də ÜDM-in həcmi, 2019-dakı 555 trilyon yendən 529,19 trilyon yenə (5 trilyon dollar) geriləyib. Geriləməyə əsas səbəb koronavirus pandemiyasının yaratdığı böhrandır.

Həsən Ruhani: İran nüvə silahı hazırlamaq niyyətində deyil

“Biz dəfələrlə bəyan etmişik ki, İran kütləvi qırğın silahı, o cümlədən nüvə silahı hazırlamaq niyyətində deyil”.

Bu sözləri İranın Prezidenti Həsən Ruhani televiziya çıxışında deyib.

O bildirib ki, İran “Nüvə silahının yayılmaması

haqqında” müqavilənin iştirakçısıdır. Bu səbəbdən İran nüvə silahını hazırlamaq, saxlamaq və istifadə etmək fikrində deyil.

Prezident onu da nəzərə çatdırıb ki, İranın Ali Rəhbəri Ayətullah Əli Xamneyi kütləvi qırğın silahlarının haram olması haqqında fətva verib və bu tip silahların hazırlanmasını qadağan edib.

H.Ruhani diqqətə çatdırıb ki, İran nə bu gün, nə dünən nə də gələcəkdə məxvi şəkildə nüvə fəaliyyəti ilə məşğul olmayıb və olmayacaq.

Ceff Bezos yenidən dünyanın ən varlı insanı oldu

Amazon korporasiyasının sahibi Ceff Bezos dünyanın ən varlı insanların reytingində “Tesla” və “SpaceX” kompaniyalarının rəhbəri İlon Maskı qabaqlayaraq yenidən birinci yerə yüksəlib.

“Bloomberg” agentliyinin son hesablamalarına görə, Bezusun va-

ridatı 191 milyard dollar, Maskın sərvəti isə 190 milyard dollar həcmində qiymətləndirilir. Beləliklə, Ceff Bezos 2017-ci ilin oktyabrından başlayaraq 2021-ci il yanvarın 7-dək reytingdə tutduğu birinci yeri qaytarıb. Həmin vaxt onu İlon Mask ötmüşdü.

Hazırda milyarderlərin reytingində üçüncü yeri “Microsoft”un qurucusu Bill Geyts (137 milyard dollar), dördüncü yeri Louis Vuitton Moët Hennessy kompaniyasının prezidenti Bernar Arno (116 milyard dollar), beşinci yeri isə “Facebook”un banisi Mark Sukerberq (104 milyard dollar) tutur.

Dünyanın 10 ölkəsində koronavirusun yeni növü aşkar edildi

Böyük Britaniyada və dünyanın bir sıra ölkələrində koronavirusun “B 1525” adlandırılan yeni növü aşkar edilib.

“Guardian” nəşri bu barədə Edinburq Universitetinin tədqiqatçılarına istinadən xəbər verib.

Məlumatda qeyd olunur ki, artıq İngiltərədə 32, Danimarkada 35,

Nigeriyada isə 12 nəfərin “B 1525” virusuna yoluxduğu aşkar edilib. ABŞ-da yeddi, Fransada isə beş nəfərin sözügedən virusa yoluxduğu müəyyən edilib.

Qana, Avstraliya, Kanada, İordaniya və İspaniyada da “B 1525” virusuna yoluxma halları aşkarlanıb.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacıadə, Elşad Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Müşfiq Atakişiyev, Amil Məhərrəmov, Zahid Məmmədov, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasimov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev

Dizayner:

Lamiyə NƏBİYEVƏ

Redaksiyanın ünvanı:

Əliyər Əliyev küçəsi, 7

Redaksiya: +99412 566 09 60

Faks: +99412 514 14 27

Mühasibatlıq: +99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər

Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə

uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT”

qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və

səhifələnməmiş, «Azermidia» MMC nəşriyyatı

mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya:

022201; İndeks: 0355; Tiraj: 2500